EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 16.6.2025
COM(2025) 290 final

ANNEX 20

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele

Digikümnendi olukorda käsitlev 2025. aasta aruanne: jätkuv töö, et suurendada ELi suveräänsust ja kujundada ELi digitulevikku

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

RIIGIPÕHISED LÜHIARUANDED 2025

Malta

Kokkuvõte

Malta tulemused tehisintellekti kasutuselevõtu ja ettevõtete digipöörde valdkonnas on väga head, ent IKT-spetsialistide arvu saaks veelgi suurendada. Riik on üks avalike teenuste digitaliseerimise liidreid. Malta on digikümnendi eesmärkide saavutamisel mõõdukalt edasipüüdlik: ta on seadnud 12 riiklikku eesmärki, millest 58 % on kooskõlas ELi 2030. aasta eesmärkidega. Riik järgib oma trajektoore mõõdukalt hästi, liikudes neist 50 % puhul eesmärkide saavutamise graafikus (2024. aasta trajektooride alusel, mis on kindlaks määratud kaheksast analüüsitud põhilisest tulemusnäitajast nelja puhul). Kaheksast soovitusest, mille komisjon 2024. aastal andis, on Malta ellu viinud 38 %, tehes teatavaid muudatusi, milleks võeti uusi meetmeid.

Viimase aasta jooksul on tehtud märkimisväärseid edusamme, eelkõige tehisintellekti kasutusele võtvate ettevõtete osakaalus, mis suurenes 17,3 %ni, ja ühenduvustaristu laiendamisel, eelkõige valduseni ulatuva valguskaabelühenduse võrkude käimasoleva kasutuselevõtu kaudu. Malta saavutas 2019. aastal digikümnendi väga suure läbilaskevõimega võrkude eesmärgi ja 2022. aastal digikümnendi 5G-baasvõrgu katvuse eesmärgi. Valduseni ulatuva valguskaabelühenduse kasutuselevõtt on veel käimas, kuid see edeneb kiiresti täieliku üleriigilise katvuse suunas. Kogu elanikkonna elementaarsete digioskuste parandamisel ja IKT-spetsialistide nappusega tegelemisel esineb veel probleeme.

Malta digipoliitika on üha enam suunatud digitaalse suveräänsuse suurendamisele ning digitaristu, -andmete ja -tehnoloogia paremale kontrollile ja kaitsmisele mitmemõõtmelise lähenemisviisi abil. Malta edendab digitaalset suveräänsust ning tugevdab sel eesmärgil selliste algatuste abil nagu CYBER+ALT riiklikku küberturvalisust, suurendab ohtude avastamist ja rajab turvalist taristut, edendades samal ajal spetsiaalse idufirmade rahastamise ja digipoliitika raamistike kaudu kohalikku innovatsiooni.

Digikümnendi põhiline tulemusnäitaja (1)	Malta				EL		Digikümnendi eesmärk 2030. aastaks	
	DESI 2024 (2023. a)	DESI 2025 (2024. a)	Aastane kasvumäär	2024. aasta riiklik trajektoor (3)	DESI 2025	Aastane kasvumäär	Malta	EL
Väga suure läbilaskevõimega püsivõrgu katvus	100,0 %	100,0 %	0,0 %	–	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Valduseni ulatuva valguskaabelühenduse (FTTP) kättesaadavus	69,6 %	86,2 %	23,9 %	–	69,2 %	8,4 %	100,0 %	–
Üldine 5G katvus	100,0 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Servasõlmed (hinnanguline)	17	32	88,2 %	–	2 257	90,5 %	–	10 000
VKEd, kellel on vähemalt algtasemel digimahukus (2)	–	81,3 %	2,2 %	–	72,9 %	2,8 %	85,0 %	90 %
Pilvandmetöötlus	58,2 %	–	–	–	–	–	80,0 %	75 %
Tehisintellekt	13,2 %	17,3 %	31,4 %	18,8 %	13,5 %	67,2 %	27,2 %	75 %
Andmeanalüüs	35,6 %	–	–	–	–	–	51,1 %	75 %
Tehisintellekt või pilvandmetöötlus või andmeanalüüs	68,3 %	–	–	–	–	–	–	75 %
Ükssarvikud	4	4	0,0 %	–	286	4,4 %	–	500
Vähemalt elementaarsed digioskused	63,0 %	–	–	–	–	–	75,0 %	80 %
IKT-spetsialistid	4,7 %	5,2 %	10,6 %	5,5 %	5,0 %	4,2 %	8,0 %	~10 %
eID süsteemist teavitamine		Jah						
Digitaalsed avalikud teenused kodanikele	100,0	99,7	-0,3 %	100,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitaalsed avalikud teenused ettevõtetele	100,0	100,0	0,0 %	–	86,2	0,9 %	100,0	100

Juurdepääs elektroonilistele terviselugudele	88,0	93,7	6,5 %	–	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Näitajate ja muude parameetrite kirjeldus on esitatud metoodikadokumendis.
(2) 2025. aasta DESI kajastab digimahukuse indeksi 4. versiooni, mis on võrreldav 2023. aasta DESI (2022. aasta kohta) digimahukuse indeksi väärtusega aastase kasvumäära arvutamiseks. See ei ole võrreldav indeksi 3. versioonil põhineva riikliku trajektooriga.
(3) Riiklik trajektoori väärtus, kui see on riiklikus tegevuskavas esitatud ja kui näitajat mõõdeti 2025. aasta DESIs (2024. aasta).

Vastavalt digikümnendit käsitlevale Eurobaromeetri 2025. aasta eriuuringule on 80 % Malta kodanikest arvamusel, et avaliku ja erasektori igapäevateenuste digitaliseerimine muudab nende elu lihtsamaks. Seoses avaliku sektori asutuste tegevusega peab 90 % oluliseks võitlust internetis levivate valeuudiste ja desinformatsiooni probleemiga ja selle leevendamist ning seoses konkurentsivõimega peab 87 % oluliseks tagada Euroopa ettevõtete võimalus kasvada, tugevdada oma juhtpositsiooni ja suurendada konkurentsivõimet kogu maailmas.

ELi konkurentsivõime, suveräänsuse ja vastupanuvõime suurendamine tehnoloogilise juhtpositsiooni abil

Malta on digitaristu valdkonnas tugeval positsioonil: tema tulemused on ELi keskmisest paremad ning ta on saavutanud väga suure läbilaskevõimega võrgu ja 5G-baasvõrgu täieliku katvuse. Valguskaabelühenduse võrkude kasutuselevõtt jätkub ja edeneb kiiresti. Mis puudutab 5G-võrgu katvust 3,4–3,8 GHz sagedusalas, siis jääb Malta endiselt EList maha, kuid see võrk laieneb kiiresti.

Enamik Malta ettevõtteid on vähemalt algtasemel digimahukusega ja tehisintellekti kasutuselevõtt on üle ELi keskmise, kuigi eelkõige väiksemates ettevõtetes esineb endiselt probleeme. Malta edendab dünaamilist ja laienevat idufirmade ökosüsteemi konkreetsete toetusmeetmetega, nagu *idufirmade rahastamise kava*, *idufirmade residentsusprogramm* ja 10 miljoni euro suuruse *riskikapitalifondi* loomine. Samuti teeb riik investeeringuid digioskustesse ja innovatsioonitaristusse, rakendades muu hulgas riiklikku tegevuskava, millega edendatakse kujunemisjärgus tehnoloogiat ja toetatakse kasvufirmasid. Malta tugevdab aktiivselt oma küberturvalisuse alast võimekust ja digikerksust, et vähendada sõltuvust välistehnoloogiast ja tõhustada kontrolli oma digitaalse ökosüsteemi üle, kuigi peamiste internetistandardite (nt IPv6 ja DNSSEC) vastuvõtmisel esineb veel probleeme.

ELi inimeste ja ühiskonna kaitsmine ja võimestamine

Enamikul Malta elanikest on vähemalt elementaarsed digioskused ja riik on teinud mõningaid edusamme IKT-spetsialistide osakaalu suurendamisel tööhõives, kuid soolist tasakaalu saaks veel parandada. 2024. aastal kasvas IKT-spetsialistide osakaal tööhõives 5,2 %ni. Kuigi huvi STEM- ja IKT-elukutsete vastu kasvab, valmistab endiselt muret oskuste nappus. Enamikul Malta elanikest (63 %) on vähemalt elementaarsed digioskused ja riik on seadnud riikliku e-oskuste strateegia (2022–2025) rakendamisel prioriteediks kaasavuse.

Digitaalsed avalikud teenused on hästi arenenud ja laialdaselt kättesaadavad, mis peegeldab Malta keskendumist kasutajakesksele lihtsustatud haldusele. Riiklike strateegiatega edendatakse suveräänseid digilahendusi, mille eesmärk on tagada kõigile kodanikele turvaline ja kaasav digipööre.

Digipöörde potentsiaali kasutamine aruka keskkonnahoidlikkuse tagamiseks

Malta on võtnud kohustuse saavutada 2050. aastaks CO_2-neutraalsus, keskendudes kestlikkusele, vastupanuvõimele ja innovatsioonile kõigis sektorites. Digitehnoloogiat peetakse peamiseks seda üleminekut võimaldavaks teguriks, mis aitab ettevõtetel võtta kasutusele kestlikke tavasid ja suurendab üldist konkurentsivõimet. Valitsus tugevdab koostööd erasektoriga, et edendada kestlikkuse eesmärkide saavutamist ja integreerida digilahendused rohepöördesse.

Malta

Riiklik digikümnendi strateegiline tegevuskava

Malta ei esitanud 2025. aastal ajakohastatud riiklikku digikümnendi tegevuskava; seepärast on tema meetmed ja 2030. aasta eesmärgid samad, mis esitati 2023. aasta esialgses tegevuskavas. 2024. aastal jätkas Malta olemasolevate meetmete rakendamist, ent ei võtnud uusi meetmeid. Kokku kolm eesmärki (väga suure läbilaskevõimega võrk, 5G ja digitaalsed avalikud teenused kodanikele) on juba saavutatud. Kõik ülejäänud eesmärgid on ELi 2030. aasta eesmärkidega kooskõlas, välja arvatud kolm riiklikku eesmärki (elementaarsed digioskused, IKT-spetsialistide arv ja vähemalt algtasemel digimahukusega VKEd), mis jäävad ELi eesmärkidele veidi alla. Puuduvad servasõlmede, e-tervise ja ükssarvikute trajektoorid. Ehkki tegevuskava sisaldab peaaegu kõiki digikümnendi eesmärke, võivad teatavad aspektid vajada täiendamist. Tegevuskava sisaldab 66 meedet, mille kogueelarve on 285 miljonit eurot (vastab 1,27 %-le SKPst), ning hõlmab enamikku sihtidest. See hõlmab endiselt kõiki digikümnendi eesmärke, nagu inimkeskne digikeskkond, vastupanuvõime ja turvalisus, suveräänsus, keskkonnahoidlikkus ning ühiskonna kaitsmine. Need saavutused tulenevad Malta 2022.–2027. aasta digistrateegia (*Malta Diġitali 2022–2027*) raames võetud sihipärastest avalikest poliitikameetmetest, mis on jõuliselt suunatud digitaalsete avalike teenuste ja ühenduvuse parandamisele.

Digivaldkonna rahastamine ja projektid

Malta taaste- ja vastupidavuskava alusel on digivaldkonnale eraldatud 68 miljonit eurot (26 % kogueelarvest)[1]. Lisaks on ühtekuuluvuspoliitika raames eraldatud 129 miljonit eurot – mis moodustab 17 % riigi kogurahastusest ühtekuuluvuspoliitika alusel – Malta digipöörde toetamiseks[2]. Malta osaleb otseselt mikroelektroonika ja kommunikatsioonitehnoloogia üleeuroopalist huvi pakkuvas tähtsas projektis (IPCEI-ME/CT). Malta osaleb Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühisettevõttes EuroHPC ja Kiipide Ühisettevõttes.

Malta ei ole digikümnendi heade tavade edendamise algatuse[3] raames veel ühtegi projekti esitanud.

Digiõigused ja -põhimõtted

Toetava uuringu kohaselt on Malta olnud üks kõige aktiivsemaid liikmesriike **digiõigusi ja -põhimõtteid käsitleva Euroopa deklaratsiooni** rakendamisel: kokku on käivitatud 100 algatust ja 2024. aastal käivitati 35 uut algatust. Malta tegutseb kõige aktiivsemalt solidaarsuse ja kaasamise, digiõppe ja -koolituse ning digioskuste valdkonnas. Ühenduvuse ja kestlikkusega seotud tegevus on piiratum. Meetmetel, mida võetakse solidaarsuse ja kaasamise valdkonnas, näib kohapeal olevat kõige enam mõju, erinevalt meetmetest, mis puudutavad valikuvabadust.

Soovitused

- **IKT-spetsialistid.** Edendada tuleks IKT- ning STEM-alaseid karjäärivõimalusi ja nendega seotud haridusprogramme, eelkõige naiste seas.

[1] Digieesmärkide saavutamiseks ette nähtud rahaliste eraldiste osakaal on arvutatud taaste- ja vastupidavusrahastu loomise määruse VII lisa alusel. Andmeid ajakohastati viimati 16. mail 2025.
[2] See summa sisaldab kõiki investeeringuid, mis on konkreetselt ette nähtud digipöörde toetamiseks ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodil 2021–2027 või millega panustatakse sellesse märkimisväärselt. Rahalised vahendid pärinevad Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Sotsiaalfond+-ist ja Õiglase Ülemineku Fondist.
[3] Heade tavade edendamise algatus on platvorm, mis võimaldab liikmesriikidel tutvustada edukaid meetmeid ja jagada probleeme, mis neid on digikümnendi sihtide ja eesmärkide poole püüdlemisel tekkinud. Head tavad tehakse liikmesriikidele kättesaadavaks portaali andmehoidla kaudu ja neid tutvustatakse korrapäraselt korraldatavatel seminaridel, mis keskenduvad praegu kolmele teemavaldkonnale: digioskused, keskkonnasäästlik IT ja digitehnoloogia kasutuselevõtt.

Malta

- **Elementaarsed digioskused.** Prioriteediks tuleks seada ümber- ja täiendõppe algatused, kasutades ära avaliku ja erasektori partnerlusi ja ELi rahastamist, ning edendada tuleks digikirjaoskust, eelkõige madalama haridustasemega inimeste seas.
- **Küberturvalisus.** Rakendada tuleks sihipäraseid algatusi, et suurendada interneti turvalisust ja edendada DNSSECi kasutuselevõttu, ning toetada tuleks küberturvalisuse alase võimekuse arendamist ja kasutuselevõttu.
- **Tehisintellekt.** Jätkata tuleks jõupingutusi tehisintellekti kasutuselevõtu edendamiseks, eelkõige VKEdes, ning seoses muude tehnoloogialahenduste, näiteks pilvandmetöötluse ja servasõlmede kasutuselevõtuga.
- **Ühenduvustaristu.** Jätkata tuleks jõupingutusi valguskaabelühenduse võrkude ja 5G-võrgu rajamiseks teedrajavates sagedusalades ning edendada tuleks nende kasutuselevõttu.
- **VKEde digipööre.** Suurendada tuleks jõupingutusi VKEde ja suurettevõtete vahelise digilõhe kaotamiseks, et saavutada VKEde majandusliku potentsiaali maksimaalne tase.